

Słupia pod Kępem, 26.09.2025 r.

**PROGRAM PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZY
ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH W SŁUPI POD KĘPNEM
Rok szkolny 2025/2026**

Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026

- Statut

Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole

Cele programu

- wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, fizycznym, moralnym, duchowym) zgodnie z jego potrzebami i możliwościami
- wprowadzenie uczniów w świat wartości i norm społecznych
- kształtowanie u uczniów poczucia godności własnej i szacunku dla godności innych
- rozbudzanie ciekawości poznawczej i wspieranie uczniów w rozpoznawaniu własnych predyspozycji, zainteresowań
- rozwijanie u uczniów kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność oraz postawy otwartej wobec świata i innych osób
- promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia
- zapobieganie pojawianiu się zachowań ryzykownych niosących niebezpieczeństwo negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia
- kompetentne i szybkie reagowanie na pojawiające się w szkole sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu ludzi
- kształtowanie w uczniach umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych
- budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami wspierającymi pracę szkoły, rodziny

Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego i formy realizacji

I. KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

Zadania szkoły	Formy i metody realizacji	Osoby realizujące
Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych uczniów poprzez:		
1. Wdrażanie dyscypliny podczas przerw i na lekcjach	- przypomnienie zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły - zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami i normami obowiązującymi w szkole – regulaminy, procedury, statut, - systematyczne przypominanie i egzekwowanie przepisów szkolnych	dyrektor szkoły pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele uczący
2. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego	- dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądaných przez szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów - reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych i szkolnych, spotkania z zaproszonymi gośćmi - powierzanie różnych funkcji klasowych/szkolnych - reprezentowanie klasy i szkoły w konkursach, olimpiadach	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele uczący
3. Uświadamianie i kształtowanie właściwych postaw społecznych	- włączanie tematyki prospołecznej do zajęć przedmiotowych - gazetki szkolne i klasowe- propagowanie wartości i zasad uznawanych przez ogół społeczeństwa i szkołę - imprezy szkolne i klasowe (integrujące społeczność szkolną i kształtujące prawidłowe relacje interpersonalne) - egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych i rówieśników - wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele uczący
4. Kształtowanie prawidłowego stosunku do obowiązków szkolnych - przeciwdziałanie niskiej frekwencji	- monitorowanie frekwencji w szkole, intensyfikacja działań związanych z kontrolą realizacji obowiązku szkolnego - objęcie potrzebujących uczniów pomocą psychologiczno - pedagogiczną - współpraca z rodzicami w rozwiązywaniu problemów ucznia /wsparcie psychologiczne - współpraca z instytucjami wspierającymi process wychowawczy, np. PCPR, policja, straż pożarna, PP - współpraca psychologa i pedagoga z wychowawcami klas i nauczycielami uczącymi	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele uczący

5. Rozwijanie samorządności uczniów	- udział w pracach samorządu klasowego/szkolnego - udział uczniów w procesie planowania i realizacji pracy klasy/szkoły	wychowawcy
6. Rozwijanie zachowań asertywnych, empatycznych oraz umiejętność słuchania i komunikowania się	- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny - budowanie systemu wartości, przygotowanie do rozpoznawania oraz internalizacji podstawowych wartości - wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołecznej i pozytywnej komunikacji) - wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele ucący
7. Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego	- przekazanie wiedzy na temat cyberbezpieczeństwa, szkodliwego działania używek, narkotyków, również negatywnego oddziaływania nieodpowiedniego towarzystwa - współpraca z instytucjami (OPS, sąd, kuratorzy, straż miejska, policja)	dyrektor pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele ucący

II. PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Zadania szkoły	Formy i metody realizacji	Osoby realizujące
1. Przeciwdziałanie agresji i innym patologiom społecznym: - przemocy rówieśniczej - przemocy w rodzinie -przemocy w Internecie - zjawiskom uzależnień -wandalizmowi	- stała obserwacja środowiska wychowawczego -wyłonienie uczniów z problemami w zachowaniu -spotkania prewencyjno -edukacyjne z pracownikami sądu, policji, straży miejskiej, ośrodków profilaktyki i leczenia uzależnień – dla uczniów i ich rodziców -edukowanie uczniów w kwestiach prawnych oraz odpowiedzialności karnej młodzieży, opiekunów i rodziców -edukowanie w zakresie zjawisk patologii społecznych (przestępczość, uzależnienie od środków psychoaktywnych, cyberprzemoc, itp.) - udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom trudnym wychowawczo, ofiarom przemocy i ich rodzinom, (mediacje, negocjacje, indywidualne rozmowy - sugerowanie rodzicom wizyty w specjalistycznych placówkach pomocowych - wsparcie rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych - szybka i konsekwentna postawa pracowników szkoły wobec zachowań agresywnych zgodnie z procedurą - współpraca z policją i sądem	dyrektor pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele ucący
2. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	- kontrola wejść i wyjść osób odwiedzających szkołę zgodnie z procedurą - dyżury nauczycieli wg.harmonogramu - monitoring terenu szkoły i wykorzystanie jego zapisów podczas rozwiązywania syntactic problemowych - zapobieganie zachowaniom niebezpiecznym w czasie dyskotek szkolnych, wycieczek i innych imprez szkolnych na terenie i poza - przygotowanie uczniów do próbnych ewakuacji - zapoznanie uczniów z zasadami postępowania w razie pożaru i innych sytuacjach niebezpiecznych - zapoznanie się i postępowanie zdodnie z procedurami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole	dyrektor nauczyciele wychowawcy
3. Edukacja i kształtowanie postawy braku akceptacji wobec agresji fizycznej, słownej i psychicznej (hejtu)	- propagowanie wśród uczniów alternatywnych form spędzania wolnego czasu na przerwach – organizowanie zajęć w świetlicy, na sali gimnastycznej, na boisku szkolnym -organizowanie zajęć edukacyjnych i rewalidacyjnych na temat agresji, jej rodzajów, przyczyn, skutków -organizowanie zajęć i treningów pokazujących, jak reagować i radzić sobie z agresją - kształtowanie umiejętności kontrolowania własnych emocji, w tym złości i agresji	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele ucący

4. Ukazywanie negatywnego wpływu przemocy i wulgaryzmów w środkach przekazu i grach komputerowych	- organizowanie pogadarek z policjantami dotyczącymi hejtu oraz zachowań agresywnych i przemocy fizycznej - zajęcia ukazujące negatywny wpływ uzależnień od telewizji, komputera, telefonu komórkowego, internetu - kształtowanie wiedzy uczniów na temat zagrożeń płynących z nadmiernego korzystania z mediów, - uświadomienie uczniom, iż w internecie nie są anonimowi, - prelekcje oraz zajęcia poświęcone cyberprzemocy i bezpieczeństwu w sieci.	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele uczący
5. Prowadzenie systematycznych działań informacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z sięganiem po środki uzależniające (narkotyki, dopalacze, papierosy, alkohol)	- informowanie uczniów, co to są używki, ich rodzaje - organizowanie zajęć edukacyjnych oraz prelekcji na temat zagrożeń wynikających ze szkodliwości zażywania narkotyków, dopalaczy, alkoholu oraz papierosów, czy napojów energetyzujących - organizowanie międzyklasowych konkursów związanych z tematyką zagrożeń współczesnego świata	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele uczący policja

III. WYCHOWANIE PROZDROWOTNE I EKOLOGICZNE

Zadania szkoły	Formy i metody realizacji	Osoby realizujące
1. Promocja zdrowia fizycznego i psychicznego oraz kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu	- szerzenie oświaty prozdrowotnej wśród dzieci i młodzieży poprzez: pogadanki na zajęciach lekcyjnych, spotkania z pracownikami ochrony zdrowia nt. higieny życia, w tym pracy, nauki, zdrowego odżywiania się, zagrożeń zdrowotnych, higieny osobistej, itp. - gazetki klasowe o charakterze prozdrowotnym - klasowe lekcje przyrządzanie zdrowych posiłków, np. sałatek - lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące profilaktykę i edukację zdrowotną - konkursy klasowe dotyczące zdrowego stylu życia - propagowanie i zachęcania do aktywności fizycznej i aktywnego wypoczynku - organizowanie zawodów i turniejów sportowych - organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, rajdów, itp. - spotkania z policjantami ruchu drogowego - zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego pobytu w szkole, bezpieczeństwa w drodze z domu do szkoły i ze szkoły do domu - zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa podczas ferii i wakacji	pielęgniarka szkolna pedagog wychowawcy nauczyciele uczący nauczyciele WF policja
2. Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego	- udział w akcjach np.: sprzątanie świata, dzień ziemi, zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu przyszkolnego w ramach zajęć - organizacja szkolnych konkursów ekologicznych. - pogadanki promujące ekologiczny styl życia i informujące o zagrożeniach związanych z degradacją środowiska	wychowawcy nauczyciele uczący

IV. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

Zadania szkoły	Formy i metody realizacji	Osoby realizujące
1. Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców	- przedstawienie rodzicom podstawowych dokumentów regulujących pracę szkoły, np. statut szkoły, program profilaktyczno – wychowawczy, wewnętrzny system oceniania, regulamin oceniania zachowania, standardy ochrony małoletnich - omawianie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych - ustalenie zasad kontaktowania się z rodzicami uczniów, - przedstawienie harmonogramu spotkań z wychowawcami - zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych: pedagoga, psychologa, logopedę - organizowanie dla rodziców spotkań ze specjalistami - współudział rodziców w organizowaniu imprez szkolnych i klasowych - współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka - przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia - uświadamianie rodzicom szkodliwości nieprawidłowych postaw rodzicielskich wobec dzieci - uczestnictwo rodziców w lekcjach otwartych - listy gratulacyjne dla rodziców za wkład pracy i zaangażowanie w podnoszenie jakości edukacji ich dzieci	dyrektor pedagog psycholog wychowawcy

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań

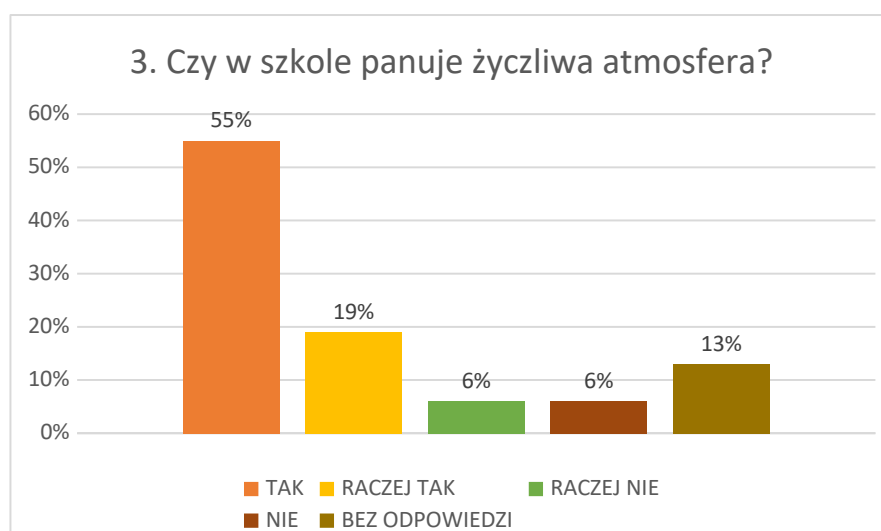
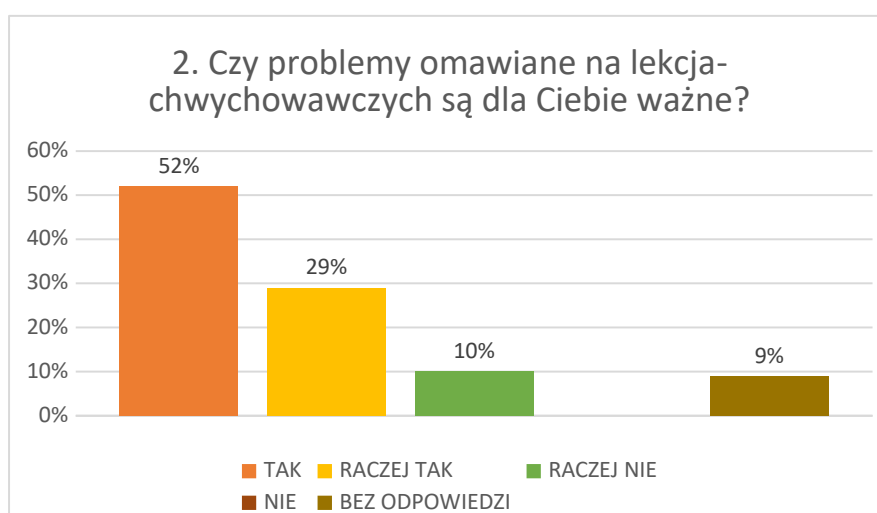
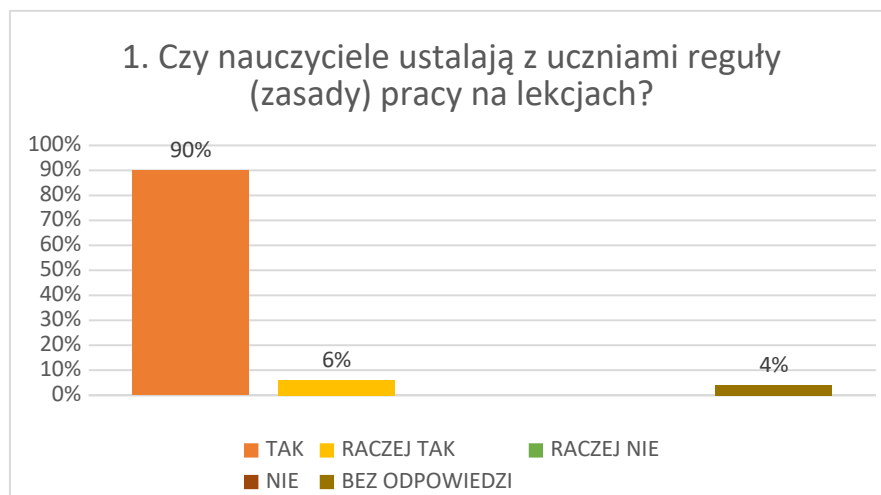
w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

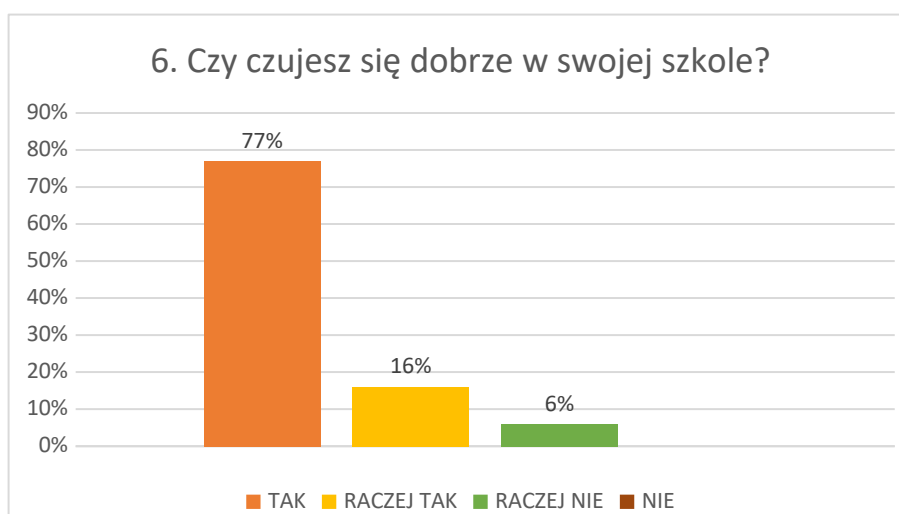
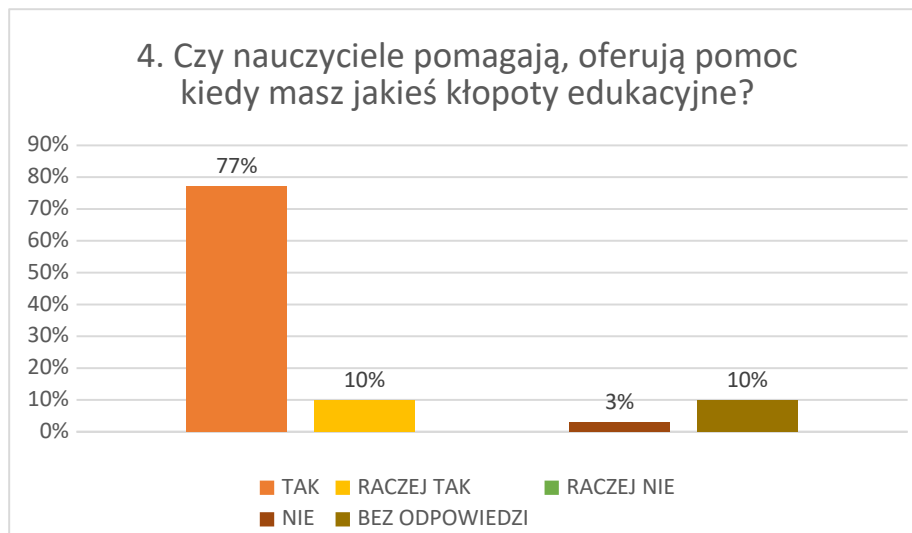
- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym.

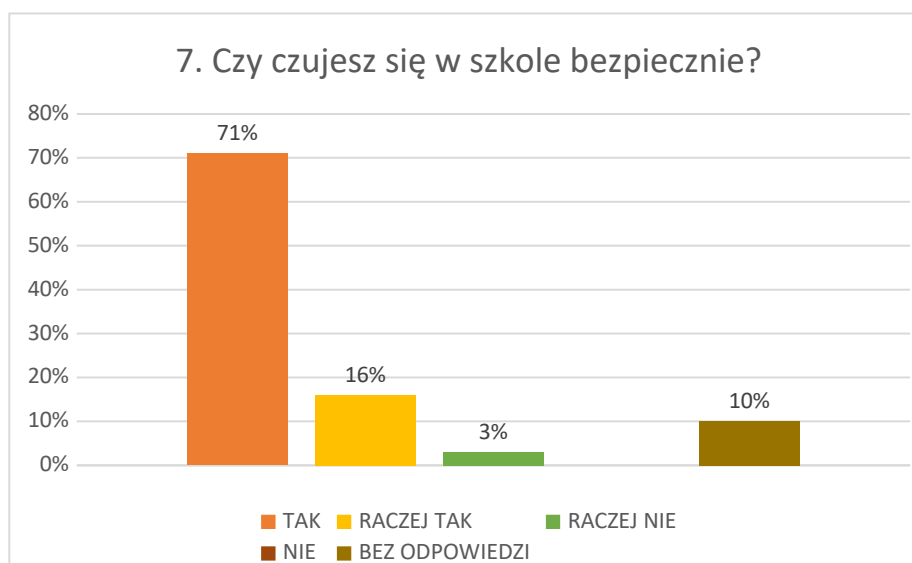
Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Pedagogiczną Zespołu Szkół Specjalnych w Słupi pod Kępem w dniu

Analiza diagnozy psychologiczno-pedagogicznej w szkole

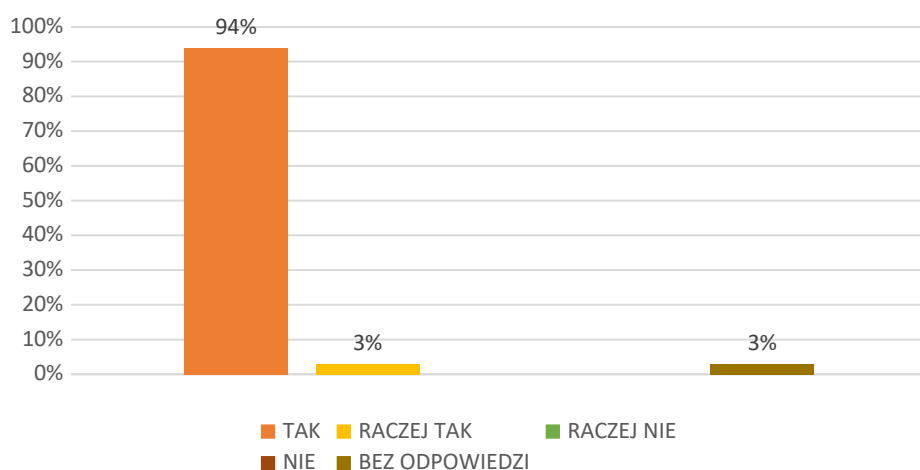

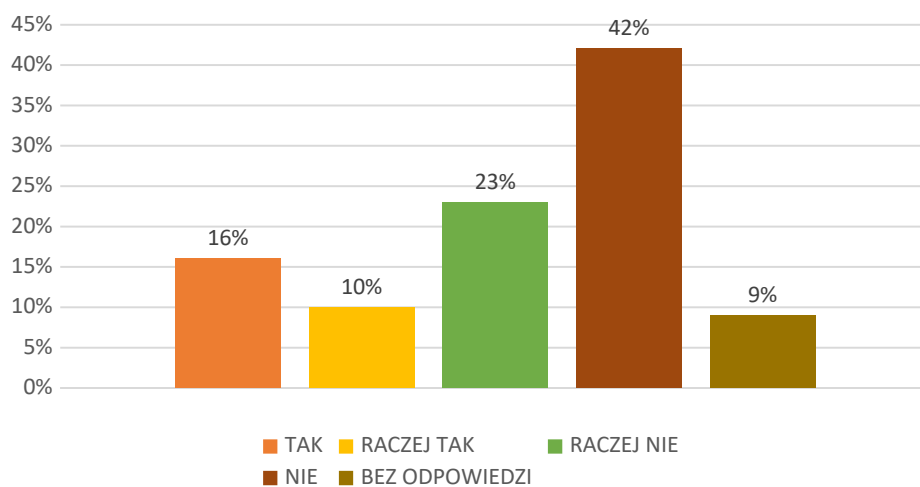
BEZPIECZEŃSTWO

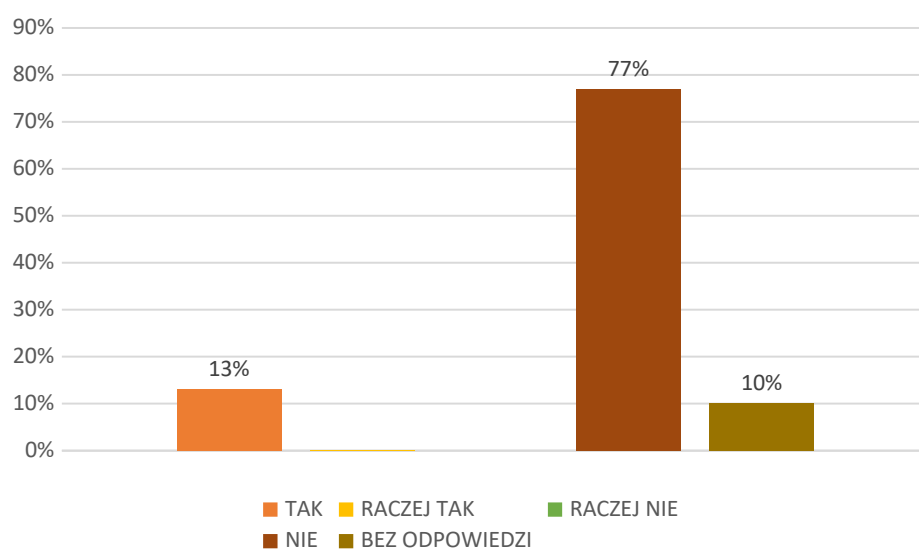
8. Czy czujesz się bezpiecznie/dobrze w swoim domu?

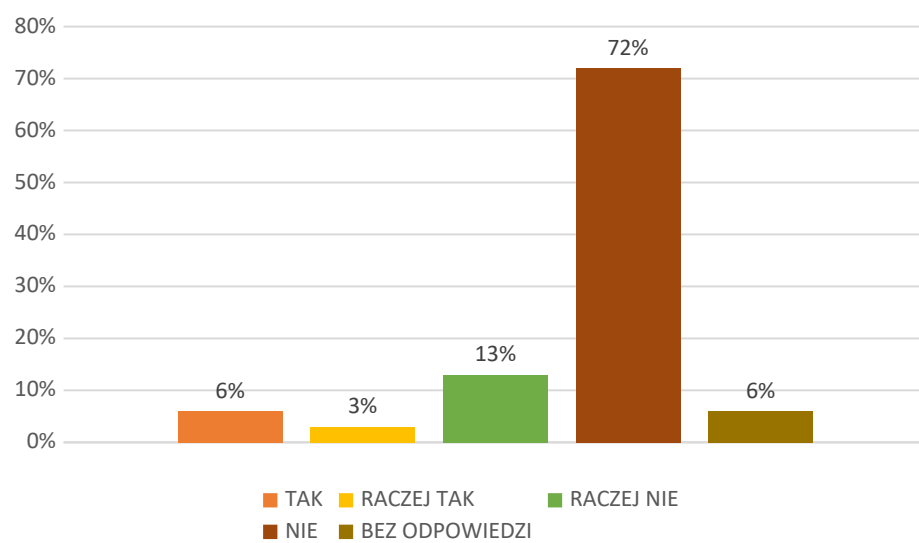
10. Czy doświadczyłeś przemocy fizycznej na terenie szkoły, czy byłeś/eś ofiarą (kopanie, bicie, popychanie, szarpanie)?

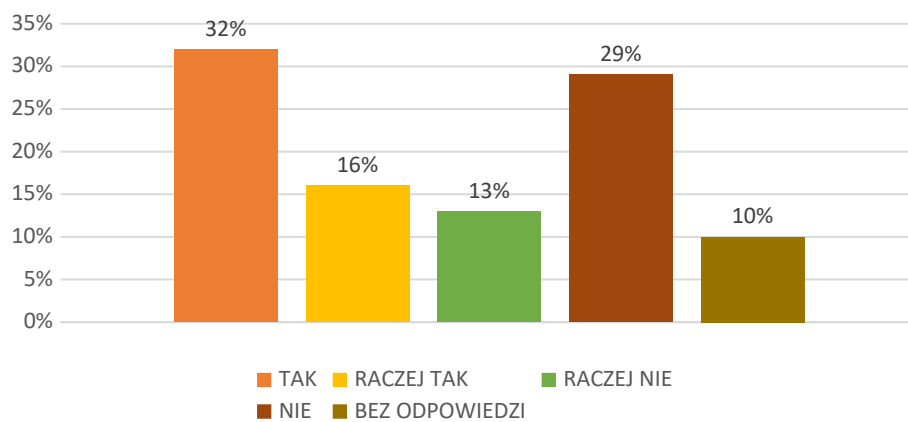
11. Czy ktoś próbował wyłudzić od Ciebie pieniądze?

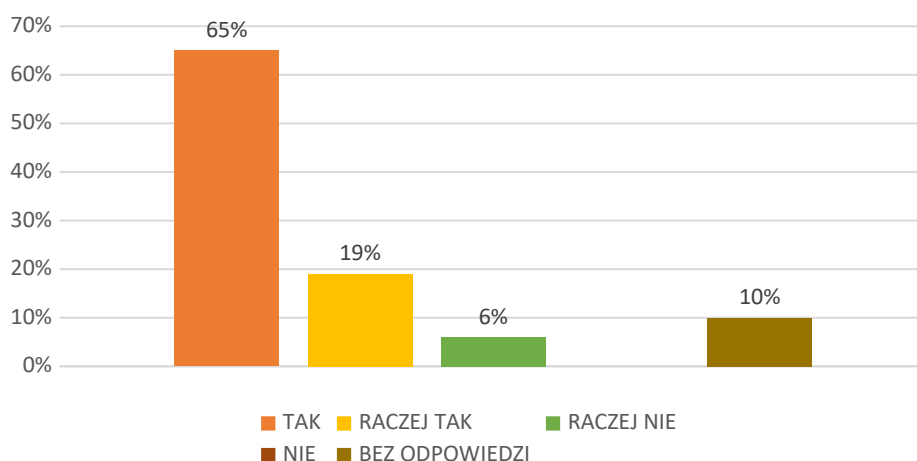
12. Czy byłeś/eś ofiarą kradzieży?

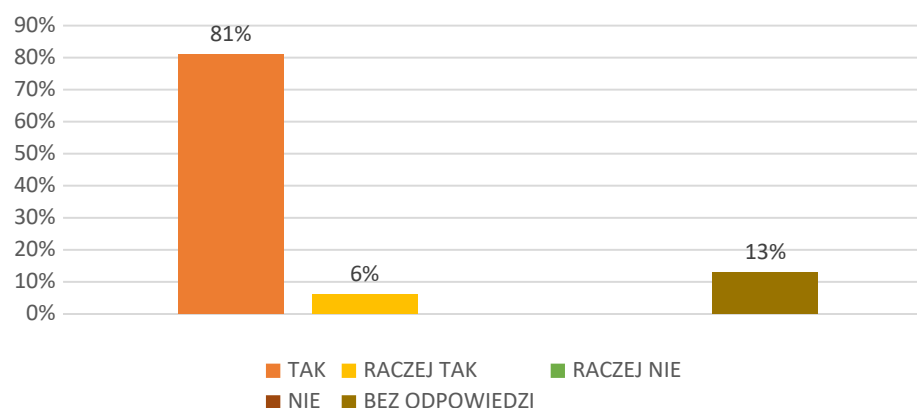
13. Czy doświadczyłeś przemocy psychicznej na terenie szkoły, czy byłeś/eś ofiarą (wyzywanie, obrażanie, przezywanie, przekazywanie nieprawdziwych informacji na Twój temat)?

14. Czy działania szkoły dotyczące zapewnienia uczniom bezpieczeństwa są wystarczające?

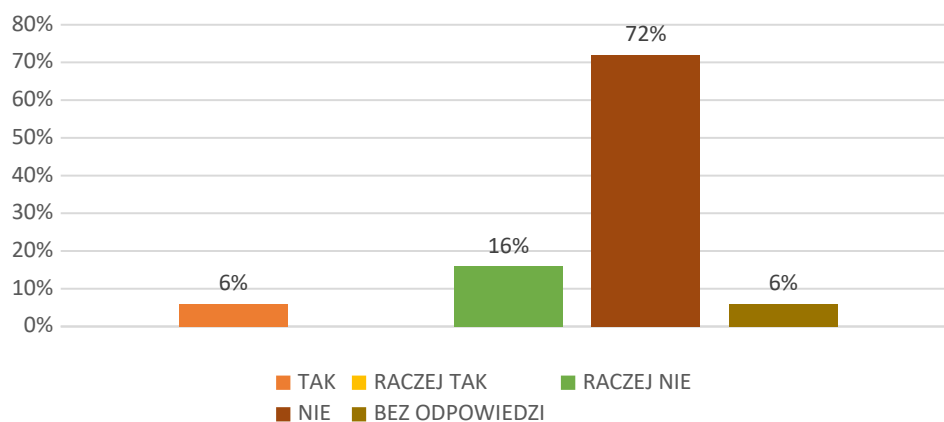

15. Czy wiesz gdzie można szukać pomocy, do kogo się zwrócić w razie zagrożenia Twojego bezpieczeństwa?

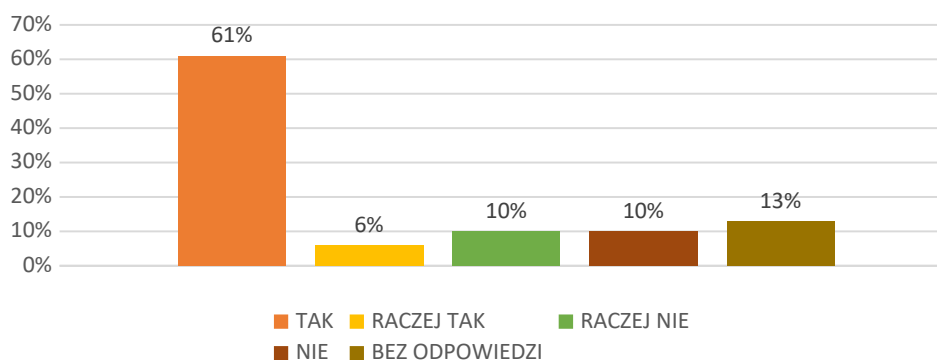

UŻALEŻNIENIA

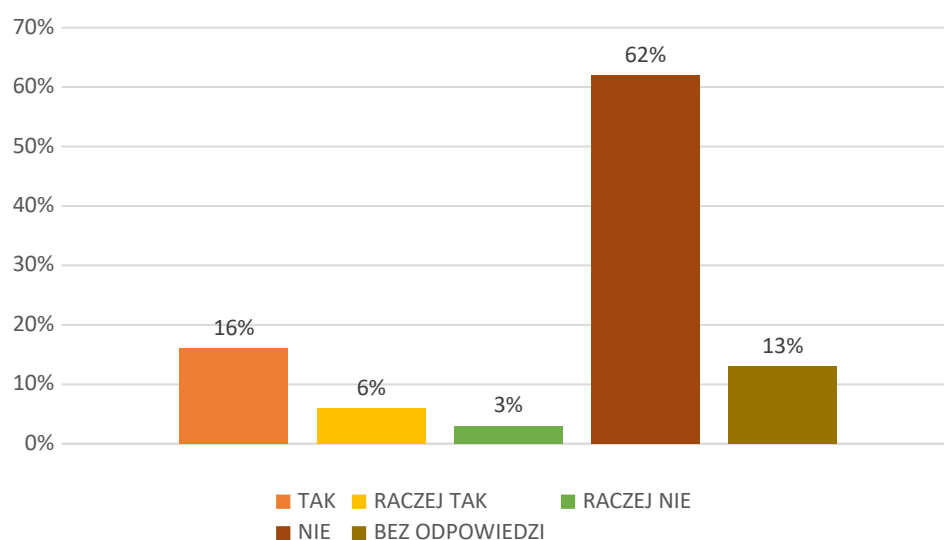
16. Czy oferowano Ci na terenie szkoły papierosy, e-papierosy, narkotyki, alkohol?

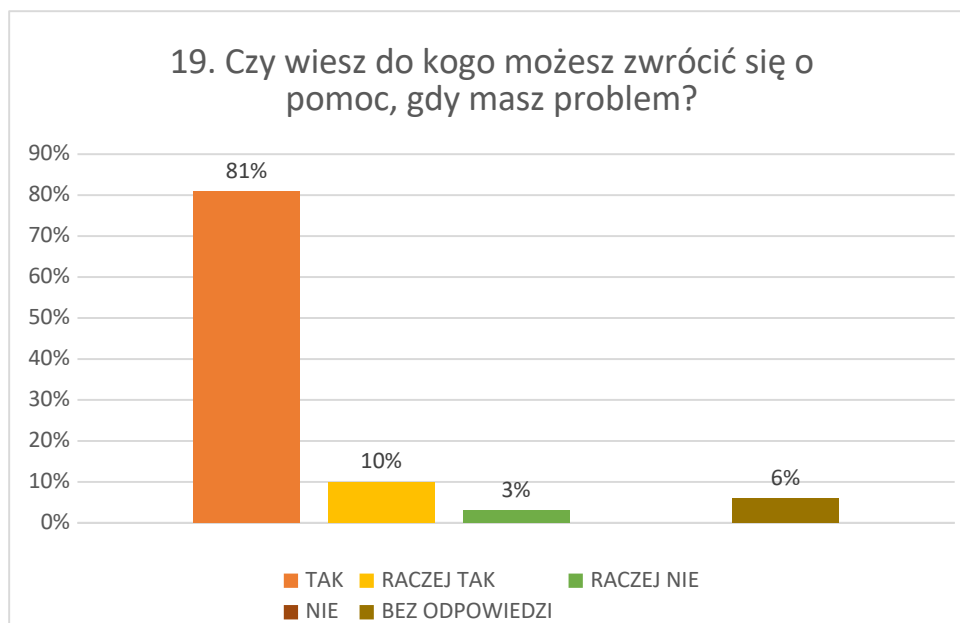

17. Czy umiałabyś/łbyś odmówić, gdyby namawiano Cię do picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków?

18. Czy czujesz się uzależniony od komputera?

- Zdaniem uczniów na dobrą atmosferę w szkole największy wpływ mają relacje z rówieśnikami – obecność kolegów i koleżanek, wzajemna życzliwość oraz poczucie akceptacji. 12% uczniów uważa jednak, że atmosfera w szkole nie jest życzliwa. Dzieci podkreślają również, że przyjazne nastawienie nauczycieli i spokojna, bezpieczna przestrzeń do nauki sprzyjają pozytywnemu klimatowi w klasie.
- W sytuacjach, gdy uczniowie potrzebują pomocy, najczęściej zwracają się do nauczycieli, psychologa szkolnego, pedagoga oraz do kolegów i koleżanek. Wskazuje to na zróżnicowane i dostępne źródła wsparcia w społeczności szkolnej oraz na obecność zaufania do dorosłych i rówieśników.
- Uczniowie wskazali, że w swojej szkole chcieliby wprowadzić pewne zmiany. Najczęściej pojawiającą się propozycją było skrócenie wszystkich przerw do 5 min. Dzieci zwracały również uwagę na potrzebę ograniczenia hałasu, szczególnie krzyków innych uczniów, co – ich zdaniem – wpłynęłoby pozytywnie na komfort przebywania w szkole.
- 26% uczniów odpowiada, że doświadcza w szkole przemocy fizycznej, 32% twierdzi, że uległo przemocy psychicznej, jednocześnie 77% utrzymuje że w szkole czuje się bezpiecznie
- 6% uczniów uważa, że na terenie szkoły oferowano im używki, optymistycznym zjawiskiem jest to, że 67% potrafi w takiej sytuacji odmówić, niepokojącym, że 20% nie potrafi tego zrobić
- 22% uczniów deklaruje, że jest uzależniona od komputera

**PROBLEMY SZKOLNE W OPARCIU O WYNIKI
DIAGNOZY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ
I PROPOZYCJE ICH ROZWIĄZAŃ
ROK SZKOLNY 2025/2026**

PROBLEM	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ	KLASA	OSOBY REALIZUJĄCE
Przekraczanie granic w relacjach społecznych	- Nauka identyfikowania i nazywania własnych granic (psychologiczne i fizyczne) - Ćwiczenie prawidłowego komunikowania własnych potrzeb i preferencji celem budowania zaufania i rozwijania relacji - Trenowanie rozpoznawania naruszenia własnych granic i stosowania technik asertywności - Integracje zespołów klasowych/szkolnych - Nauka zwrotów grzecznościowych, wdrażanie i ćwiczenie prowadzenia dialogów/rozmów o sobie	Wszystkie klasy szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy	Wszyscy nauczyciele pracujący w szkole
Zaburzenia lękowe, natręctwa, fobie	- Zachęcanie do otwartej komunikacji – rozmowa o uczuciach/ emocjach i doświadczeniach - Sporządzenie planu działania dla wybranego (potrzebującego) ucznia z użyciem strategii relaksacyjnych - Przekierowywanie uwagi na pozytywne myśli, czynności - Wsparcie w zajęciach/ czynnościach poprzez aktywizowanie (muzykoterapia, choreoterapia, sensoplastyka itp.) - Wzmacnianie i eksponowanie mocnych stron uczniów (np. konkursy klasowe, olimpiady, klasowy system nagród)	Wszystkie klasy szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy	Wszyscy nauczyciele pracujący w szkole
Nieprawidłowości rozpoznawania i wyrażania emocji	- Doskonalenie umiejętności rozpoznawania własnych i cudzych emocji (np. karta/dziennik emocji, trening twarzy, medytacja mindfulness, role play z kolegą itp.) - Trening radzenia sobie z emocjami (wykorzystanie technik multimedialnych,	Wszystkie klasy szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy	Wszyscy nauczyciele pracujący w szkole

	teatralnych - odgrywanie ról w scenkach (teatr kukiełkowy, lalek, pantomima, teatr plastyczny itp.) Ćwiczenie właściwej komunikacji werbalnej i niewerbalnej		
Agresja psychiczna, słowna, przemoc (hejt, obrażanie, wyśmiewanie)	- Edukacja multimedialna (na temat hejtu, czym jest agresja/przemoc i ich rodzaje/formy) - Wykorzystanie metody dramy i technik teatralnych - odgrywanie ról w scenkach (różne scenariusze prawidłowych i nieprawidłowych zachowań, porównanie towarzyszących emocji, wyciągnięcie wniosków)	Wszystkie klasy szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy	Wszyscy nauczyciele pracujący w szkole
Agresja fizyczna	- Nauka rozpoznawania emocji złości u innych i u siebie – czym jest agresja - Kształtowanie sposobów zastępowania agresji np. przekierowanie uwagi, zmiana aktywności, trening uważności, Trening Zastępowania Agresji „ART” Trening Kontroli Złości itp.	Wszystkie klasy szkoły podstawowej i szkoły przysposabiającej do pracy	Wszyscy nauczyciele pracujący w szkole